

Ігор Стамбол,

канд. іст. наук, наук. співроб.,

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського,

Україна, Київ

БІОГРАФІЧНА СЛАВІСТИКА В УКРАЇНІ ОСТАННІХ ДЕСЯТИЛІТЬ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ НАУКОВОГО ЗБІРНИКА «ПРОБЛЕМИ СЛОВ'ЯНОЗНАВСТВА»)

У статті на базі матеріалів наукового збірника «Проблеми слов'янознавства» (Львів) проаналізовано стан новітньої біографічної славістики в Україні. З'ясовано основні напрями досліджень та постаті слов'янського світу, якими цікавилися українські науковці у 2000–2017 рр.

Ключові слова: біографічна славістика, слов'янські діячі, «Проблеми слов'янознавства».

Слов'янознавство, як комплекс гуманітарних дисциплін, прямо пов'язане з біографічними студіями в літературознавчому та історичному напрямах досліджень. Проте в сучасних історіографічних студіях майже немає місця аналізу праць, предметом яких є масив біографій слов'янських діячів. Без цього аспекту знання оцінка досягнень вітчизняної біографіки є неповною, тому варто з'ясувати, які постаті є актуальними в славістиці і якою методикою користуються їхні дослідники. Таке завдання є складним для вирішення в одній статті, тому варто зупинитись на одному з періодів славістичних досліджень – новітньому.

Одним з найавторитетніших видань у вітчизняному слов'янознавстві є львівський збірник «Проблеми слов'янознавства», який, починаючи з кінця 1960-х років ХХ ст., випустив у світ понад 1100 статей [31, с. 17], серед яких значна частина праць належить провідним українським славістам. Аналіз статей з біографічної славістики, опублікованих на сторінках цього видання, дозволить зрозуміти основні тенденції цього напрямку певного періоду. Тому метою даної розвідки є проаналізувати біографічно-славістичні

публікації, розміщені у «Проблемах слов'язнознавства» за останні десятиліття (2000–2017 рр.). Завданнями є виокремлення, класифікація та визначення якісного наповнення біографічних статей, а також з'ясування національних і персональних векторів досліджень серед українських славістів.

Питання біографічної славістики в Україні є новим для вітчизняної науки, проте, воно, без спеціальної прив'язки до теорії й методи біографістики, досить часто лунало в історіографії славістики. Наприклад, умовно окремий розділ славістики, який пов'язаний з діяльністю Кирила і Мефодія, історіографію XIX поч. XX ст. якого було проаналізовано у статті Н. Григораши, є персоналістичним підходом у славістиці, а отже – належить до біографістики [4]. Крім того, кожен з'їзд славістів, як і тематичні конференції, не обходиться без доповідей та статей про життя і діяльність славістів. Ще один, особливо своєрідний напрям біографічної славістики можна простежити на дослідженнях міжслов'янських зв'язків на прикладі взаємин їх окремих представників. Причому такі праці часто містять археографічно опрацьовані документи, що є об'єктом спеціальної історичної дисципліни і, водночас, біографічним джерелом.

З-поміж пів тисячі одиниць різножанрових публікацій «Проблем слов'язнознавства» за вказаний період, майже 1/5 становлять статті біографічного характеру. Виходячи з предмету дослідження цих статей, їх можна умовно розділити на чотири групи: 1) інтелектуальна біографія – визначення внеску діячів у певний напрямок гуманітаристики, суспільно-політичної думки тощо; 2) міжслов'янські персоналістичні зв'язки – дослідження взаємин слов'янських народів на прикладі листування, зустрічей обміну ідеями між окремими діячами різних слов'янських країн, а також сприйняття певного діяча в іншій слов'янській культурі; 3) кирило-мефодіана – окрема група статей, що, у зв'язку із популярністю постатей просвітителів, як основоположників писемності, містять велику кількість інтерпретацій впливу та значення їхньої діяльності; 4) життєписи славістів – ще одна окрема група досліджень, що включає як дослідження життя і діяльності українських науковців, так і представників цього напрямку інших слов'янських та неслов'янських країн. Досить

показовим моментом досліджуваного періоду є відсутність класичних життєписів слов'янських суспільно-політичних діячів – розвідок, що містять фактологічну інформацію про життя і діяльність представників слов'янського світу. Найбільш близькими до цього жанру є статі на кирило-мефодіївську тему та дослідження біографій славистів.

Першою умовною групою є статті, що досліджують інтелектуальну складову біографій слов'янських діячів. Окремі аспекти інтелектуальної біографії чеського політичного діяча і філософа – Т. Масарика розкрито у двох статтях: Б. Бакули та О. Кравчука. Висвітлено погляди діяча на європейську спільноту народів, місце слов'ян серед інших націй. Відзначено, що Т. Масарик активно підтримував ідею інтеграції європейців вже після Першої світової війни і науково її обґрунтовував [9]. Геополітичні ідеї польського мислителя Є. Гідройця розглянено М. Сеніч в контексті польсько-українського примирення. Відзначено вплив мислителя на уникнення конфлікту, який міг відбутися за югославським зразком із втручанням зовнішніх сил [25].

Внесок польського митця Т. Новака у розвиток польської літератури та фольклористична діяльність Вацлава з Олеська – дослідження, що також можна віднести до інтелектуальної біографії, акцентованої на культуру. На відміну від Т. Новака, В. Залеський представлений як співчуваючий українській культурі діяч, адже він значною мірою долучився до збору і публікації українського фольклору [1]. Творчість чеського прозаїка І. Кратохвіла висвітлено без дотичності до України, з акцентом на його новаторство та мистецький стиль [21].

Окреме явище становить стаття А. Татаренко, яка простежила художню інтерпретацію образу сербського просвітника В. Караджича в працях іншого сербського автора – С. Дам'янова. Дослідниця не лише висвітлила основні моменти творів С. Дам'янова, але й довела думку, що він прагнув у своїх творах виробити новітній постмодерний підхід до сприйняття В. Караджича [26]. Ця розвідка становить значну цінність і для біографістики, адже досліджує переплетення двох біографій, а також і для сербістики, в яку вносить новий літературознавчий сюжет.

Група статей, предметом яких є роль біографії у міжслов'янських зв'язках, торкається різних історичних і культурних періодів. Хронологічно першими є розвідки Л. Войтовича, що сягають XIII ст. Автор, спираючись на латиномовні джерела, дослідив участь галицько-волинського князя Лева Даниловича у боротьбі за краківський (польський) престол [3]. Такою ж важливою для розуміння історії галицької Русі є дослідження взаємин князя Лева з Пшемислом Оттокаром – володарем Чехії та герцогом Австрії [2].

Взаємовплив у церковних і релігійних справах слов'ян висвітлено у статтях, присвячених чеському реформаторові – Янові Гусу та хорватському мислителю Марку Антонію де Домінісу. Вплив першого на реформаторський рух у Європі є очевидним, проте, зазнав певних змін [13]. Дослідниця В. Любащенко відзначила вплив Марка Антонія де Домініса на київського православного полеміста Мелетія Смотрицького, що свідчить про пошук українськими ієрархами орієнтирів серед слов'янської релігійної думки задля гармонійного реформування церкви [15].

Діячів, що досліджувалися в контексті міжслов'янських взаємин XIX–XX ст., можна об'єднати за приналежністю до їхніх батьківщин. Так, налагодження україно-польських взаємин у післявоєнний час торкаються статті про В. Желенського та В. Бончковського. Автори робили наголос на важливості протидії ксенофобських стереотипів, які намагалися подолати вказані особи [5]. Також досліджено фольклористичний внесок О. Кольберга та народженого в Україні Т. Пандури. Відзначено критичну оцінку творів останнього у польському літературному середовищі, а також його сприйняття українцями, зокрема Т. Шевченком [6]. Схожою є стаття Є. Нахліка, що проливає світло на творчі взаємини між Ю. Залеським і українською творчою елітою другої половини XIX ст. Крім мистецької, автор відмітив ідеологічну складову цих взаємин, адже Ю. Залеський відомий як «співець польської України» [20]. Біобібліографічне дослідження щодо праць Ю. Словацького, що зберігаються у львівській бібліотеці, подано автором як свідчення популярності поета в Україні [12].

Україно-хорватські взаємини досліджено на прикладі українознавчих зацікавлень І. Есіха, який віднайшов спільні моменти в літературах двох народів, а також досліджував українських фольклор і сучасну йому літературу [8]. Окрім того у «Проблемах слов'язнознавства» знайшов місце археографічний і текстологічний аналіз листів хорватського філолога В. Ягича, Д. Данича та Ю. Штрессмаера до О. Барвінського [7].

Взаємини українців із сербами простежуються на прикладі рецепції творчості М. Павича в Україні. А. Татаренко проаналізувала літературно-критичні, наукові та популярні праці, присвячені видатному письменнику, і дійшла висновку, що українці вважають М. Павича основним сербським письменником, знайомство з яким найліпше знайомить з його рідною культурою загалом [28]. Крім того, в даний період було розглянено творчість Д. Максимович і Й. Скерлича в контексті ставлення і сприйняття в Україні.

У продовження сербської теми, варто відзначити і лужичан. В. Моторний проаналізував творчість М. А. Краля, який вперше в лужицькій літературі звернувся до української проблематики [17]. О. Лазор дослідила бібліографію праць українських славистів про Я. Барта-Чішинського, та шлях популяризації цього письменника в Україні [11].

Україно-чеські взаємини простежуються в працях, присвячених Т. Масаріку (зокрема, науковій конференції, присвяченій його 150-річчю), а також сприйняттю видатних українців серед чехів. Зокрема, українські дослідники висвітлили згадки у чеській періодиці про композитора М. Лисенка, оцінку його творчості місцевими критиками [22]. У цьому ж руслі досліджено внесок О. Колесси у розвиток україно-чеських взаємин міжвоєнного періоду. Визначено його роль у галузі філології та фольклористики, а також в розбудові вищої української школи за кордоном [18]. Інший матеріал біографічного характеру, пов'язаний з Чехією – опублікований лист Я. Головацького до чеського дослідника К. Запа [10].

Третя умовна група статей пов'язана з дослідженням біографій Кирила і Мефодія, їх спадщини та впливу на розвиток культур. Їх український контекст розкрито в статтях Н. Григоращ, М. Кашуби,

І. Тюрменко та О. Файди. Перша дослідниця докладно висвітлила історіографічний зріз української кирило-мефодіани XIX – початку XX ст. Вона простежила намагання Ю. Венеліна, О. Бодяньського, В. Григоровича, І. Срезневського, О. Кочубинського, М. Попруженка, А. Петрушевича, І. Свенціцького, І. Огієнка та інших дослідників виокремити історичні факти від міфологем. Українські дослідники створювалися протягом століть і «вносили поступово нове, все більш яскраве і всестороннє висвітлення діяльності солунських братів» [4]. О. Файда проаналізував публікації з кирило-мефодіївської проблематики в журналі «Труды Киевской Духовной Академии», зробивши акцент на полеміці, яка відбувалася між професорами цього навчального закладу [30]. З'ясовано також роль видатного українського мовознавця і релігійного діяча – І. Огієнка у розвитку кирило-мефодіани [29]. М. Кашуба продемонструвала вплив кирило-мефодіївської традиції на утвердження самосвідомості людини в українській духовній культурі, а В. Любащенко окреслила деякі питання кирило-мефодіївської традиції у Галицько-Волинській державі [14].

Спадщину солунських братів досліджено і в контексті інших слов'янських культур. Так, традицію просвітників показано як рушійну силу до становлення чеської національної літератури [16]. Також відзначено вплив кирило-мефодіївської традиції на формування ідеології чеської королівської влади Пшемисловичів [23]. Перелічені статті підтвердили сприйняття спадщини братів солунських серед окремих народів, як дороговказу до розвитку самостійних національних культур, що є досить красномовним фактом у порівнянні із ідеологією Російської імперії, яка використовувала цю спадщину в контексті панславізму.

Літературні образи Кирила і Мефодія було проаналізовано Й. Дзюбою і А. Татаренко. Обидві авторки використовували для цього «Хозарський словник» М. Павича. Водночас А. Татаренко порівняла твір сербського письменника «Пупі світу» македонського автора В. Адоновського. Таким чином було з'ясовано, що в літературі брати солунські набули «виразних постмодерністських рис» [27].

Наймасовішою групою статей «Проблем слов'янознавства» за останні двадцятиліття є дослідження, присвячені славістам. Вони

включають біоісторіографічні огляди, невеликі ювілейні нариси, некрологи тощо. Зважаючи на предмет дослідження біографічною славістикою варто вважати розвідки, проведені представником однієї слов'янської культури, відносно іншої. Серед іноземних славістів, статті про яких були опубліковані у досліджуваному виданні: Франтішек Крчек, Тереза фон Якоб (Тальфі), Микола Улащик, Ян Янов, Лідія Терзійська, Йозеф Мацурек, Володимир Пічета, Марія Спасова, Адам Фішер. Більшість статей присвячено питанням доробку та співпраці слов'янських вчених з українцями. Винятковою є стаття, що висвітлює діяльність Терези фон Якоб (Тальфі) – німецької перекладачки слов'янського епосу [19].

Незважаючи на те, що біографії українських славістів, досліджені українцями відносяться радше до української біографіки, вони все-одно не позбавлені компаративних моментів, що притаманні славістиці. До списку українських славістів, відзначених нарисами і статтями увійшли: Антоні Малецький, Олексій Маркевич, Федір Леонтович, Іван Линниченко, Степан Сідельников, Іларіон Свенціцький, Олександр Бейліс, Яків Головацький, Михайло Драй-Хмара, Людмила Петрухіна, Володимир Чорній, Олександр Моторний, Іраїда Галенко, Левко Полюга, Іван Лозинський, Нона Копистянська, Михайло Мольнар [24].

Підсумовуючи, слід зазначити, що, порівняно з 90-ми роками ХХ ст., наступний етап біографічних студій у славістиці має значні зміни, як в методологічних так і національних підходах. Збільшилася популярність польських і чеських діячів, зменшилися дослідження болгарських. Водночас, порівняно з попереднім періодом, значно зросла популярність кирило-мефодіївської тематики. Відсутність класичних, або «лінійних» життєписів свідчить про зміну в методологічних підходах дослідників, які перейшли до проблемного підходу, пошуку інтелектуальної або контекстної складової біографії. За кількісною характеристикою домінуючими є праці, пов'язані з ученими-славістами, що свідчить про намагання сучасних дослідників оцінити досвід та надбання попередників.

Список використаних джерел

1. *Бородін К.* Внесок Вацлава з Олеська у розвиток слов'янського народознавства / К. Бородін // Проблеми слов'янознавства. – Вип. 55. Львів, 2005. С. 116–125.
2. *Войтович Л.* Європейські лідери XIII ст.: Лев Данилович і Пшемисл II Отокар / Л. Войтович // ПС. – Вип. 62. – Львів, 2013. – С. 9–22.
3. *Войтович Л.* Лев Данилович і боротьба за краківський престол в останній чверті XIII ст. / Л. Войтович // ПС. – Вип. 63. – Львів, 2014. – С. 9–21.
4. *Григораш Н.* Кирило-мефодіївська проблематика у працях учених України XIX–початку XX ст. / Н. Григораш // ПС. – Вип. 51. – Львів, 2000. – С. 19–23.
5. *Геник М.* Владислав Желенський і проблема польсько-українського примирення після Другої світової війни / М. Геник // ПС. – Вип. 59. – Львів, 2010. – С. 101–109
6. *Карабан Л.* Томаш Падура: відомий і невідомий / Л. Карабан // ПС. – Вип. 63. – Львів, 2014. – С. 113–122.
7. *Кравець О.* Хорватські дописувачі Олександра Барвінського / О. Кравець // ПС. – Вип. 54. – Львів, 2004. – С. 221–226.
8. *Кравець О.* Українознавчі зацікавлення хорватського науковця Івана Єсіха / О. Кравець // ПС. – Вип. 65. – Львів, 2016. – С. 225–232.
9. *Кравчук О.* Європейська ідея Томаша Масарика / О. Кравчук // ПС. – Вип. 62. – Львів, 2013. – С. 47–57.
10. *Кріль М.* Невідомий лист Якова Головацького / М. Кріль // ПС. – Вип. 53. – Львів, 2003. – С. 283–288.
11. *Лазор О.* Якуб Барт-Чішинський та Україна / О. Лазор // ПС. – Вип. 57. – Львів, 2008. – С. 249–255.
12. *Лук'яненко О.* Спадщина Юліуша Словацького у книгосховищах Львова (до 195-річчя від дня народження) / О. Лук'яненко // ПС. – Вип. 54. – Львів, 2004. – С. 179–189.
13. *Любащенко В.* Образ Яна Гуса у богословському дискурсі: сучасний погляд / В. Любащенко // ПС. – Вип. 66. – Львів, 2017 – С. 54–68.
14. *Любащенко В.* До питання про кирило-мефодіївську традицію у Галицько-Волинській Русі / В. Любащенко // ПС. – Вип. 59. – Львів, 2010. – С. 22–40.
15. *Любащенко В.* Ідейний вплив хорватського мислителя Марка Антонія де Домініса на пошуки церковного порозуміння у Київській митрополії (перша половина XVII ст.) / В. Любащенко // ПС. – Вип. 65. – Львів, 2016 – С. 42–52.

16. *Мацьолок М.* Кирило-мефодіївська традиція в чеських мовних апологіях XVII–XVIII ст. / М. Мацьолок // ПС. – Вип. 60. – Львів, 2011. – С. 193–201.

17. *Моторний В.* Міхал Август Краль – зачинатель лужицької літературної україніки / В. Моторний // ПС. – Вип. 53. – Львів, 2003. – С. 249–254.

18. *Моторний В.* Олександр Колесса й українсько-чеські взаємини міжвоєнного двадцятиліття / В. Моторний // ПС. – Вип. 52. – Львів, 2002. – С. 110–117.

19. *Нагірний М.* Славістична спадщина Терези фон Якоб (Тальфі) / М. Нагірний // ПС. – Вип. 52. – Львів, 2002. – С. 11–20.

20. *Нахлік Є.* Тарас Шевченко, Пантелеймон Куліш і Микола Костомаров у перцепції Юзефа-Богдана Залеського / Є. Нахлік // ПС. – Вип. 53. – Львів, 2003. – С. 95–102.

21. *Палій О.* Їржі Крадохвіл – теоретик і практик чеського постмодернізму / О. Палій // ПС. – Вип. 65. – Львів, 2016. – С. 233–239.

22. *Петир К.* Рефлексія творчості Миколи Лисенка в Чехії / К. Петир // ПС. – Вип. 54. – Львів, 2004. – С. 35–43.

23. Плещинський А. Кирило-мефодіївські традиції у середньовічній Чехії та ідеологія королівської влади Пшемисловичів / А. Плещинський // ПС. – Вип. 53. – Львів, 2003. – С. 19–26.

24. Проблеми слов'язнавства. Вип. 51–60. 2000–2012 / Уклали Володимир Чорній та Світлана Винниченко // Проблеми слов'язнавства. – Вип. 61. – Львів, 2012. – С. 275–299.

25. *Сенич М.* Погляди Єжи Гедройця на польсько-українське примирення / М. Сенич // ПС. – Вип. 59. – Львів, 2010. – С. 236–242.

26. *Татаренко А.* Вук Степанович Караджич у творчості Сави Дам'янова / А. Татаренко // ПС. – Вип. 66. – Львів, 2017. – С. 174–184.

27. *Татаренко А.* Постмодерні легенди про св. Кирила («Хозарський словник» М. Павича та «Пуп світу» В. Андоновського) / А. Татаренко // ПС. – Вип. 54. – Львів, 2004. – С. 148–155.

28. *Татаренко А.* Рецепція творчості Милорада Павича в Україні / А. Татаренко // ПС. – Вип. 53. – Львів, 2003. – С. 113–119.

29. *Тюрменко І.* Внесок Івана Огієнка в українську кирило-мефодіану / І. Тюрменко // ПС. – Вип. 51. – Львів, 2000. – С. 334–336.

29. *Файда О.* Кирило-мефодіяна на сторінках «Трудов Киевской духовной академии» / О. Файда // ПС. – Вип. 53. – Львів, 2003. – С. 27–36.

30. *Чорній В.* П'ятдесят випусків «Проблем слов'язнавства»: ювілейні нотатки / В. Чорній // ПС. – Вип. 50. – Львів, 1999. – С. 15–22.

References

1. Borodin K. (2005) Vnesok Vatslava z Oleska u rozvytok slov'ianskoho narodoznavstva [Contribution of Vaclav of Olesk in the development of Slavonic ethnology]. *PS – PS, vol. 55*, pp. 116–125 [in Ukrainian].
2. Voitovych L. (2013) Yevropeiski lidery XIII st.: Lev Danylovych i Pshemysl II Otokar [European leaders 13th century: Lev Danilovich and Przemysl II Otokar]. *PS – PS, vol. 62*, pp. 9–22 [in Ukrainian].
3. Voitovych L. (2014) Lev Danylovych i borotba za krakivskyi prestol v ostannii chverti XIII st. [Lev Danilovich and the struggle for the throne of Cracow in the last quarter of the 13th century]. *PS – PS, vol. 63*, pp. 9–21 [in Ukrainian].
4. Hryhorash N. (2000) Kyrylo-mefodiivska problematyka u pratsiakh uchenykh Ukrainy XIX–pochatku XX st. [Cyril and Methodius problems in the writings of scholars Ukraine nineteenth and early twentieth centuries.]. *PS – PS, vol. 51*, pp. 19–23 [in Ukrainian].
5. Genyk M. (2010) Vladyslav Zhelenskyi i problema polsko-ukrainskoho prymyrennia pislia Druhoi svitovoi viiny [Vladislav Zhelensky and the problem of Polish-Ukrainian reconciliation after the Second World War]. *PS – PS, vol. 59*, pp. 101–109 [in Ukrainian].
6. Karaban L. (2014) Tomash Padura: vidomyi i nevidomyi [Tomas Padur: known and unknown]. *PS – PS, vol. 63*, pp. 113–122 [in Ukrainian].
7. Kravets O. (2004) Khorvatski dopysuvachi Oleksandra Barvinskoho / O. Kravets [Croatian writers Alexander Barvinsky]. *PS – PS, vol. 54*, pp. 221–226 [in Ukrainian].
8. Kravets O. (2016) Ukrainoznavchi zatsikavlennia khorvatskoho naukovtsia Ivana Esikha [Ukrainian-study interest of Croatian scientist Ivan Ecyh]. *PS – PS, vol. 65*, pp. 225–232 [in Ukrainian].
9. Kravchuk O. (2013) Yevropeiska ideia Tomasha Masaryka [The European idea of Tomas Masarik]. *PS – PS, vol. 62*, pp. 47–57 [in Ukrainian].
10. Kril M. (2003) Nevidomyi lyst Yakova Holovatskoho [Unknown letter from Yakov Golovatsky]. *PS – PS, vol. 53*, pp. 283–288 [in Ukrainian].
11. Lazor O. (2008) Yakub Bart-Chishynskyi ta Ukraina [Yakub Bart-Chishinsky and Ukraine]. *PS – PS, vol. 57*, pp. 249–255 [in Ukrainian].
12. Luk'ianenko O. (2004) Spadshchyna Yuliusha Slovatskoho u knyhoskhovyshchakh Lvova (do 195-richchia vid dnia narodzhennia) [Juliusz Slowacki's legacy in the bookstrip of Lviv (to the 195th anniversary of his birth)]. *PS – PS, vol. 54*, pp. 179–189 [in Ukrainian].
13. Liubashchenko V. (2017) Obraz Yana Husa u bohoslovskomu dyskursi: suchasnyi pohliad [The image of Jan Gus in a theological discourse: a modern look]. *PS – PS, vol. 66*, pp. 54–68 [in Ukrainian].

14. Liubashchenko V. (2010) Do pytan'nia pro kyrylo-mefodiivsku tradytsiiu u Halytsko-Volynskii Rusi [The question of the Cyril and Methodius tradition in the Galician-Volyn Rus]. *PS – PS, vol. 59*, pp. 22–40 [in Ukrainian].
15. Liubashchenko V. (2016) Ideinyi vplyv khorvatskoho myslytelia Marka Antoniiia de Dominisa na poshuky tserkovnoho porozuminnia u Kyivskii mytropolii (persha polovyna XVII st.) [Ideological influence of Croatian thinker Mark Anthony de Dominis in search of ecclesiastical understanding in the Kievan Metropolitanate (first half of the XVII century.)]. *PS – PS, vol. 65*, pp. 42–52 [in Ukrainian].
16. Matsolek M. (2011) Kyrylo-mefodiivska tradytsiia v cheskykh movnykh apolohiiakh XVII–XVIII st. [Cyril and Methodius tradition in the Czech language apologies of the XVII–XVIII centuries.]. *PS – PS, vol. 60*, pp. 193–201 [in Ukrainian].
17. Motornyi V. (2003) Mikhal Avhust Kral – zachynatel luzhytskoi literaturnoi ukrainy [Michal Kral Augustus – founder Lusatian literary Ucrainica]. *PS – PS, vol. 53*, pp. 249–254 [in Ukrainian].
18. Motornyi V. (2002) Oleksandr Kolessa y ukrainsko-cheski vzaiemny mizhvoiennoho dvadtsiatylittia [Olexander Kolessa and the Ukrainian-Czech relations of the interwar twenty years]. *PS – PS, vol. 52*, pp. 110–117 [in Ukrainian].
19. Nahirnyi M. (2002) Slavistychna spadshchyna Terezy fon Yakob (Talfi) [Slavonic heritage Jakob von Theresa (Talfi)]. *PS – PS, vol. 52*, pp. 11–20. [in Ukrainian].
20. Nakhlik Y. (2003) Taras Shevchenko, Panteleimon Kulish i Mykola Kostomarov u pertseptsii Yuzefa-Bohdana Zaleskoho [Taras Shevchenko, Panteleimon Kulish, Mykola Kostomarov in Jozef-Bogdan Zaleski's perception]. *PS – PS, vol. 53*, pp. 95–102 [in Ukrainian].
21. Palii O. Yirzhi Kratochvil – teoretyk i praktyk cheskoho postmodernizmu (2016) [George Kratochvil is a theorist and practitioner of Czech postmodernism]. *PS – PS, vol. 65*, pp. 233–239 [in Ukrainian].
22. Petyr K. (2004) Refleksiiia tvorchosti Mykoly Lysenka v Chekhii [Reflection of Mykola Lysenko's creativity in the Czech Republic]. *PS – PS, vol. 54*, pp. 35–43 [in Ukrainian].
23. Pleshchynskyi A. (2003) Kyrylo-mefodiivski tradytsii u serednovichnii Chekhii ta ideolohiia korolivskoi vlady Pshemyslovychiv [Cyril and Methodius traditions in the medieval Czech Republic and the ideology of the royal power of the Przemyslovych]. *PS – PS, vol. 53*, pp. 19–26 [in Ukrainian].
24. Problemy slov'ianoznavstva. Vyp. 51–60. 2000–2012 / Uklady Volodymyr Chornii ta Svitlana Vynnychenko (2012) [Problems of Slavonic Studies. Vol. 51–60. 2000–2012]. *PS – PS, vol. 61*, pp. 275–299 [in Ukrainian].

25. Senych M. (2010) Pohliady Yezhy Giedroitsia na polsko-ukrainske prymyrennia [The views of Jerzy Gedroyca to Polish-Ukrainian reconciliation]. *PS – PS, vol. 59*, pp. 236–242 [in Ukrainian].

26. Tatarenko A. (2017) Vuk Stepanovych Karadzich u tvorchosti Savy Dam'ianova [Vuk Stepanovich Karadzic in the work of Savva Damjanov]. *PS – PS, vol. 66*, pp. 174–184 [in Ukrainian].

27. Tatarenko A. (2004) Postmoderni lehendy pro sv. Kyryla («Khozarskyi slovnyk» M. Pavycha ta «Pup svitu» V. Andonovskoho) [Postmodern legends about St. Cyril («Khazar Dictionary» by M. Pavich and «The Blade of the World» by V. Andonovsky)]. *PS – PS, vol. 54*, pp. 148–155 [in Ukrainian].

28. Tatarenko A. (2003) Retseptsiia tvorchosti Mylorada Pavycha v Ukraini [Reception of Milorad Pavych's creativity in Ukraine]. *PS – PS, vol. 53*, p. 113–119 [in Ukrainian].

29. Tiurmenko I. (2000) Vnesok Ivana Ohienka v ukrainsku kyrylo-mefodianu [Ivan Ogienko's contribution to the Ukrainian Cyril-Mephodian]. *PS – PS, vol. 51*, pp. 334–336 [in Ukrainian].

30. Faida O. (2003) Kyrylo-mefodiiiana na storinkakh «Trudov Kyevskoi dukhovnoi akademyy» [Cyril-Methodian on the pages of «Proceedings of the Kyiv Theological Academy»]. *PS – PS, vol. 53*, pp. 27–36 [in Ukrainian].

31. Chornii V. Piatdesiat vypuskiv “Problem slovianoznavstva”: yuvileini notatky [Fifty issues of «Problems of Slavonic studies»: anniversary notes]. *PS – PS, vol. 50*, pp. 15–22 [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 20.10. 2018.

Ihor Stambol,

Cand. Sci. (Historical), Research Associate,
V. I. Vernadsky National Library of Ukraine,
Ukraine, Kyiv

Latest Slavonic biography in Ukraine (based on scientific collection of «Problems of Slavonic studies»)

In the article, based on the materials of the scientific collection «Problemy Slovianoznavstva» («Problems of Slavonic Studies» (Lviv)), the condition of the newest Slavonic biography in Ukraine were analyzed. The main directions of research and figures of the Slavonic world, which were interested in Ukrainian scientists in 2000–2017, were found.

Keywords: Slavonic biography, Slavonic figures, «Problems of Slavonic studies».